

DE GELOOFSGEMEENSCHAP VAN BUSSLOO

EEN DORP IS MEER DAN EEN VERZAMELING HUIZEN

door Johan Gortworst

Is er toekomst voor een geloofsgemeenschap als de kerk aan de eredienst is onttrokken? Met die vraag ging ik op bezoek bij Eva Szekeres, voorzitter van de Stichting Sint Martinuskerk Bussloo. Een vraag die leidde tot een wedervraag. Be-doelde ik de geloofsgemeenschap of de dorpsgemeenschap? De gelovigen zijn immers, sinds de verkoop van de kerk in 2018 aan een vastgoedbedrijf, aangewezen op Twello. We gaan er eens goed voor zitten.

'We zijn er voor iedereen'

Over de kerksluiting van Bussloo valt veel te zeggen, maar als er geen mensen meer naar de kerk komen, dan houdt het op. Daarin is Eva nuchter. Voor de officiële sluiting van de kerk in 2018 was in 2017 de Stichting tot behoud van de St. Martinuskerk Bussloo reeds opgericht. Deze stichting wil de kerk in haar originele staat behouden. Ze wil voor de mensen uit de buurt en verder een ontmoetingsplek zijn door het organiseren van sociale, culturele en spirituele activiteiten. Het is volgens Eva een parel van een kerk. Een schoonheid, en die laat je niet zomaar verloederen. Een rijksmonument bovendien.

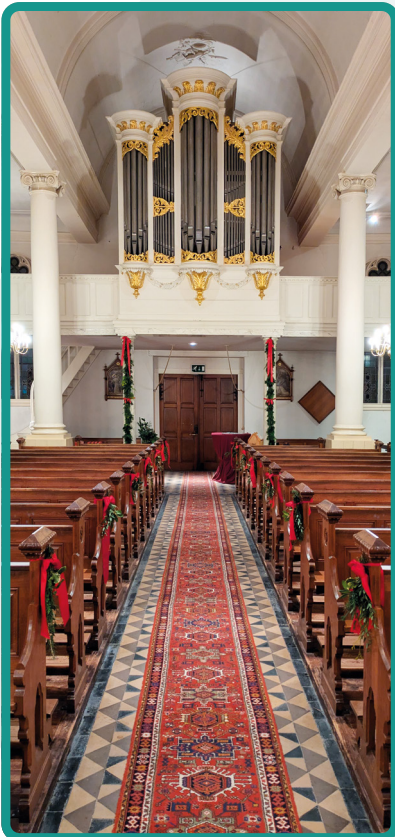
Passende activiteiten

Het bestuur zocht en zoekt naar activiteiten die passend zijn bij het gebouw, zoals het verzorgen van Taizé-vieringen, stiltewandelingen, uitvaarten, huwelijken, concerten etc. Een periode werd de kerk ook gebruikt door de christelijke Eritrese

gemeenschap in Nederland, een in Eritrea zwaar vervolgte groep. Het was bijzonder om mee te maken hoe deze mensen uit alle delen van het land in hun traditionele witte kleren naar Bussloo kwamen. Helaas kwam hieraan een einde omdat de kerk met het openbaar vervoer niet goed bereikbaar is. Ik kijk ervan op. Bijzonder dat zo'n gebouw zijn aantrekkingskracht blijft behouden. Hoe belangrijk is een centrale plek voor een gemeenschap?

Je plek vinden kost tijd

'Het eerlijke verhaal is dat de geloofsgemeenschap na de sluiting voor een groot deel uiteen is gevallen' zegt Eva, 'en het kost tijd om de waarde van onze stichting voor het dorp Bussloo als geheel te bewijzen.' De onduidelijkheden over haar plannen in relatie tot de plannen van het vastgoedbedrijf met de kerk en de omliggende terreinen zorgden in het begin voor enige afstand tot inwoners en de Belangenvereniging Bussloo. Eva schenkt de thee bij en moedigt me aan om nog een keer van de zelfgebakken koek te genieten. 'We willen er voor alle mensen zijn en ze bij onze activiteiten betrekken, maar hoe doe je dat? Het onderhoud van het kerkhof bleek een bindende factor te zijn.' Met de sluiting van de kerk stopte ook het onderhoud van het kerkhof. De vrijwilligersploeg hield eveneens op te bestaan. Het onderhoud lag nagenoeg stil en het kerkhof verwaarloosde. De kerkhofcommissie besloot om de families van de overledenen om hulp te vragen en met een verrassend resultaat. Ruim dertig mensen meldden zich. Voor het onder-

houd van de graven wilde men zich wel inzetten. Sindsdien zijn er twee groepen van gemiddeld vijftien mensen actief die ervoor zorgen dat het kerkhof zeer verzorgd erbij ligt. De vrijwilligers dragen nu ook bij aan het onderhoud van het terrein rond de kerk. Het lukte bovendien om de kinderen van de St. Martinusschool het oorlogsgraf te laten adopteren. Ze zorgen er goed voor. Ook hun kerstmusical zal in de kerk plaatsvinden.

'Unieke sfeer.'

De relaties met de Belangenvereniging Bussloo zijn met de jaren versterkt. Inwoners hechten aan een mooie omgeving en zetten zich graag belangeloos in tijdens de jaarlijkse burendagen om de omgeving van kerk en voormalig parochiehuis te verfraaien. Dat betekent extra hulp aan de stichting en waardering voor elkaar.

Ook de deelname aan de Open Monumentendagen deed veel goeds. Een buurvrouw en tevens vrijwilligster liet eens na afloop in de buurtapp weten dat de stichting de culturele schoonheid van de kerk prachtig in beeld had gebracht. Ze had gezien dat de nieuwkomers in het dorp onder de indruk waren. 'Wat zou het mooi zijn als we de unieke sfeer van dit dorp in stand kunnen houden. Anders zijn we alleen een verzameling huizen. De kerk met het kerkhof maakt daarin echt het verschil. Dat besef kwam binnen en dat wilde ik toch even kwijt.' Aldus de inwonster van Bussloo. Eva laat me het appje trots zien. 'We krijgen veel waardering dat we het gebouw in originele staat houden, mét de

oude kerkbanken erbij. Tot mijn verrassing ontvangen we geregeld aanvragen van buiten om hier te kunnen trouwen. Zelfs van plaatsen waaruit je het niet verwacht!'

Haar ogen lichten op. 'Wat ik ervan leer, is dat er behoefte is bij mensen aan een plek als onze kerk. Mensen zijn zoekende.'

Sfeer draagt bij aan bezinning

Heeft elke gemeenschap zo'n gebouw nodig voor ontmoeting en waar je even boven jezelf uit getild wordt? 'Dan kan ik alleen voor mezelf spreken', zegt Eva. 'De sfeer van een gebouw is voor mij bij een viering belangrijk. Dat hoeft niet altijd een gebouw te zijn met veel pracht en praal. Een kale ruimte, zoals de crypte van Sint Servaas in Maastricht, roept ook een bijzondere, verstillende sfeer bij me op.' Waar komt die gedrevenheid van Eva en haar bestuur vandaan? 'Door de binding die we met het gebouw hebben. Hele familiegeschiedenissen zijn hier geschreven. Mijn man is in 2016 vanuit deze kerk begraven, mijn ouders ook en hun kleinkinderen zijn er gedoopt.' 'Hoe zie je de toekomst?'

'Goed. Sinds december zijn kerk en voormalig parochiehuis in andere handen. We hebben een nieuwe eigenaar die eenzelfde binding voelt. We kunnen voorlopig door met onze activiteiten. En we zijn natuurlijk altijd op zoek naar nieuwe vrijwilligers.' Wat is nu ons antwoord op onze hoofdvraag? Wellicht dat in formele zin Bussloo geen zelfstandige parochie is. Het vlammetje van de geloofsgemeenschap brandt nog en geeft licht! En de kerk... blijft baken van Bussloo!

